

PAR SEPLP ,LATVIJAS TELEVĪZIJAS, LATVIJAS RADIO, LSM.LV AMATPERSONU UN DARBINIEKU , KURI AR SAVU RĪCĪBU IR IZNĪCINĀJUŠI LATVIJAS SABIEDRĪBAS UZTICĪBU SABIEDRISKAJIEM MEDIJIEM,ATBILSTĪBU.

Kolektīvā iesnieguma prasījumu pamatojam ar sekojošo:

[1.] 2024.gada maijā Latvijas sabiedrība uzzināja par Latvijas Televīzijas rīcības plānu ([064f2fa2f06236f998bfc13130771335.pdf \(lsm.lv\)](#)) Eiropas Parlamenta vēlēšanām, kurā 2024. gada 3., 4., 5. un 6. jūnijā ir paredzētas partiju debates krievu valodā. Plānu apstiprināja Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (iepriekš un turpmāk tekstā *SEPLP*).

[2.] 2024.gada 13.maijā Valsts valodas centrs publicēja paziņojumu “**Par ieceri noturēt sabiedriskajā televīzijā Eiropas Parlamenta priekšvēlēšanu debates krievu valodā**”

([Par ieceri noturēt sabiedriskajā televīzijā Eiropas Parlamenta priekšvēlēšanu debates krievu valodā | Valsts valodas centrs \(vvc.gov.lv\)](#)) , kurā , cita starpā, norāda:

“Valsts valodas centrs uzskata, ka šāda iecere savā būtībā ir pretrunā ar Satversmē nostiprināto valsts valodas statusu un tās lomu sabiedrības integrācijā. Uzsveram, ka jebkuras svešvalodas nemotivēta lietošana plašsaziņas līdzekļos notiek tikai un vienīgi uz latviešu valodas lietojuma sašaurinājuma rēķina.

Šāds priekšlikums aplinkus cenšas piešķirt krievu valodas lietojumam un tās statusam Latvijā īpašu vietu un nozīmību, nonākot krasā pretrunā ar valsts valodas politikas pamatnostādņēm. Satversme un Valsts valodas likums skaidri noteic, ka krievu valoda Latvijas Republikas teritorijā ir svešvaloda. Krievu valodas lietošana priekšvēlēšanu aģitācijā pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām ir nepārprotama divvalodības veicināšana un sabiedrības informatīvās telpas šķelšana.”

[3.] 2024.gada 14.maijā Valsts valodas aģentūra publicēja paziņojumu “**Eiropas Parlamenta priekšvēlēšanu debates Latvijā drīkst notikt tikai valsts valodā – latviešu valodā**”

([Eiropas Parlamenta priekšvēlēšanu debates Latvijā drīkst notikt tikai valsts valodā – latviešu valodā \(valoda.lv\)](#)), kurā cita starpā, norāda:

Komentējot publiski pieejamo informāciju – Latvijas Televīzija 2024. gada 3., 4., 5. un 6. jūnijā ir paredzējusi Eiropas Parlamenta deputātu kandidātu debates rīkot krievu valodā–Latviešu valodas aģentūra izsaka skaidru nosodījumu, vērsot atbildīgo personu un sabiedrības uzmanību, ka šāda rīcība ir pretrunā gan ar Satversmē nostiprināto valsts valodas statusu, gan ar Valsts valodas likumu. Eiropas Savienībā tiek īstenota daudzvalodība – ir 24 oficiālās valodas, tostarp latviešu valoda.

Nacionālajā drošības koncepcijā ir noteikts: „Iekšējās drošības pamatā ir saliedēta pilsoniskā sabiedrība ar vienotu izpratni par pamatvērtībām un vēlmi redzēt Latviju kā neatkarīgu, demokrātisku, tiesisku un Rietumu pasaulei piederīgu valsti. .. Iekšējās drošības un saliedētas sabiedrības stiprināšanas nolūkā ir jāveicina sabiedrības vairākuma saliedēšana ap kopīgām vērtībām, kuru pamatā ir valsts neatkarība, tās piederība Rietumu pasaulei, latviešu valoda kā vienīgā valsts valoda un tāda vēstures izpratne, kas nosoda totalitāro režīmu veiktos noziegumus pret cilvēci, un analogisku vēstures notikumu atkārtāšanos mūsdienās. Atbildīgajām valsts institūcijām ir jāturpina mērķtiecīgs darbs, lai mazinātu svešu režīmu atstātā mantojuma atrašanos Latvijas kultūrvidē.”

Uzskatām, ka Eiropas Parlamenta deputātu kandidātu debašu rīkošana krievu valodā rada apdraudējumu Latvijas drošībai, pārkāpj Satversmē un Valsts valodas likumā noteikto. Šāda rīcība nav pieļaujama Latvijas mediju telpā.

[4.] 2024.gada 14.maijā Latvijas sabiedriskais medijs–Latvijas televīzija publiskoja paziņojumu “Latvijas Televīzija aicina valsts institūcijas un politiķus neiejaukties redakcionālajos lēmumos par Eiropas Parlamenta vēlēšanu atspoguļošanu.”

[\(Latvijas Televīzija aicina valsts institūcijas un politiķus neiejaukties redakcionālajos lēmumos par Eiropas Parlamenta vēlēšanu atspoguļošanu / Aktuāli / LTV.LV \(lsm.lv\) \)](#).

[5.] 2024.gada 15.maijā Valsts valodas centrs publiskoja paziņojumu “Par Eiropas Parlamenta priekšvēlēšanu debatēm krievu valodā”

[\(Par Eiropas Parlamenta priekšvēlēšanu debatēm krievu valodā | Valsts valodas centrs \(vvc.gov.lv\) \)](#), kurā norādīja :

Valsts valodas centra ieskatā LTV lēmums pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām noturēt dalītas debates latviešu valodā un krievu valodā nav uzskatāms par redakcionālu lēmumu šī jēdziena tehniskajā izpratnē, bet par politisku lēmumu, kurš nonācis pretrunā ar Satversmē un Valsts valodas likumā noteikto valodu hierarhiju valstī. To pastarpināti apliecina izskanējušais fakts, ka debates latviešu valodā norisināsies trīs vakarus, bet krievu valodā– četrus. Jāatgādina, ka viena no Eiropas Savienības oficiālajām valodām ir latviešu valoda, nevis krievu valoda.

[6.] 2024.gada 14.maijā bijušais Latvijas Valsts Prezidents Egils Levits savā mikroblogošanas vietnē twitter.com norāda:

Kandidātu priekšvēlēšanu debates krievu vai jebkurā citā svešvalodā ir pretrunā ar Satversmes Ievadu un 4.pantu, kas nosaka valsts valodas statusu un lomu Latvijas demokrātiskajā procesā. Tās ir arī pretrunā ar sabiedrisko mediju uzdevumiem.

Satversmes tiesa ir lēmusi, ka demokrātiskās līdzdalības valoda Latvijā ir latviešu valoda. Tas nozīmē, ka politiskajam procesam ir jānotiek latviešu valodā, jo valsts valoda veido kopēju informatīvo un demokrātiskās līdzdalības un diskusiju telpu visiem Latvijas pilsoņiem.

Satversmes tiesa ir noteikusi, ka visiem pilsoņiem jāprot valsts valoda. Latvijas pilsoņus vieno kopēji jautājumi. Bet par tiem pastāv dažādi viedokļi. Tie mums jādiskutē kopējā informācijas un demokrātiskās līdzdalības telpā mūsu kopējā valsts valodā - latviešu valodā.

Šķelt Latvijas pilsoņus, sadalot tos dažādās informatīvajās un demokrātiskās līdzdalības telpās dažādās valodās ir pretrunā arī ar demokrātijas principu. Valsts valoda ir platforma pilsoņu sarunai un diskusijām par kopējiem politiskiem jautājumiem–šoreiz par Eiropas nākotni.

Tā politiski ir slikta zīme, ka Latvija kā ES dalībvalsts par Eiropu diskutē nevis savas valsts valodā, kas vienlaikus ir viena no oficiālajām ES valodām, bet gan Krievijas valodā. Tas norāda, ka ne visi ir izpratuši, kurā ģeopolitiskā telpā mēs atrodamies.

Mēs vairs nedrīkstam atražot Krievijas koloniālā mantojuma paradigmas. Latvija ir demokrātiska, tiesiska un latviski nacionāla Eiropas valsts, kuras pilsoņus vienā demokrātiskās līdzdalības telpā vieno kopēja valsts valoda, kas jāprot visiem. Tas jāievēro arī sab.medijiem.

Skatīt E.Levita publikāciju “**Politiskajam procesam jānotiek latviešu valodā.**” ([Egils Levits: Politiskajam procesam jānotiek latviešu valodā \(lasi.lv\) \)](#))

E.Levita viedoklim pievienojas arī bijusī LR Satversmes tiesas priekšsēdētāja Ineta Ziemele.

[7.] 2024.gada 15.maijā Latvijas sabiedrībā cienītas un ievērojamas personības – Ina Druviete, Janīna Kursīte, Dagmāra Beitnere-Le Galla, Velta Čebotarenoka, Māra Zālīte, Valdis Zatlers, Maija Kūle, Guntis Zemītis, Jānis Valdmanis, Zigmars Liepiņš, Mirdza Zīvere, Nora Ikstena, Guntars

Godiņš, Sarmīte Ēlerte, Rudīte Kalpiņa, Linda Lauze, Dīte Liepa, Vija Kluša, Pēteris Stradiņš, Dzintra Geka, Pēteris Vasks, Ilze Rūmniece, Andrejs Veisbergs, Valdis Segliņš, Kārīna Pētersone, Viesturs Kairiņš, Sanda Rapa, Venta Kocere, Dace Markus, Andra Kalnača publiskoja atklāto vēstuli **PRIEKŠVĒLĒŠANU DEBATES – VALSTS VALODĀ!** ([PRIEKŠVĒLĒŠANU DEBATES – VALSTS VALODĀ! - nra.lv](#))

, kurā norāda :

Pieprasām sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu vadībai atteikties no iecerētajām Eiropas Parlamenta kandidātu debatēm krievu valodā un ar uzraugošo institūciju atbalstu nodrošināt sabiedrības saliedētību uz latviešu valodas kā vienīgās valsts valodas pamata!

[8.] 2024.gada 16.maijā Latvijas sabiedriskais medijs – Latvijas Televīzija publiskoja paziņojumu : **“Latvijas Televīzijas Redakcionālā padome: nav pamata atcelt plānotās RUS.LSM Eiropas Parlamenta priekšvēlēšanu debates”** ([Latvijas Televīzijas Redakcionālā padome: nav pamata atcelt plānotās RUS.LSM Eiropas Parlamenta priekšvēlēšanu debates / Aktuāli / LTV.LV](#))

[9.] LR Satversmes preambulā noteikts:

1918.gada 18.novembrī proklamētā Latvijas valsts ir izveidota, apvienojot latviešu vēsturiskās zemes un balstoties uz latviešu nācijas negrozāmo valstsgribu un tai neatņemamām pašnoteikšanās tiesībām, lai garantētu latviešu nācijas, tās valodas un kultūras pastāvēšanu un attīstību cauri gadsimtiem, nodrošinātu Latvijas tautas un ikviena brīvību un sekmētu labklājību.

Latvijas tauta izcīnīja savu valsti Brīvības cīņās. Brīvi vēlētā Satversmes sapulcē tā nostiprināja valsts iekārtu un nolēma sev Satversmi.

Latvijas tauta neatzina okupācijas režīmus, pretojās tiem un atguva brīvību, 1990.gada 4.maijā atjaunojot valstisko neatkarību uz valsts nepārtrauktības pamata. Tā godina savus brīvības cīnītājus, piemin svešo varu upurus, nosoda komunistisko un nacistisko totalitāro režīmu un to noziegumus.

Latvija kā demokrātiska, tiesiska, sociāli atbildīga un nacionāla valsts balstās uz cilvēka cieņu un brīvību, atzīst un aizsargā cilvēka pamattiesības un ciena mazākumtautības. Latvijas tauta aizsargā savu suverenitāti, Latvijas valsts neatkarību, teritoriju, tās vienotību un demokrātisko valsts iekārtu.

Latvijas identitāti Eiropas kultūrtelpā kopš senlaikiem veido latviešu un lībiešu tradīcijas, latviskā dzīvesziņa, latviešu valoda, vispārcilvēciskās un kristīgās vērtības. Uzticība Latvijai, latviešu valoda kā vienīgā valsts valoda, brīvība, vienlīdzība, solidaritāte, taisnīgums, godīgums, darba tikums un ģimene ir saliedētas sabiedrības pamats. Ikviens rūpējas par sevi, saviem tuviniekiem un sabiedrības kopējo labumu, izturoties atbildīgi pret citiem, nākamajām paaudzēm, vidi un dabu.

Latvija, apzinoties savu līdzvērtību starptautiskajā kopienā, aizstāv valsts intereses un veicina vienotas Eiropas un pasaules ilgtspējīgu un demokrātisku attīstību.

Dievs, svētī Latviju!

LR Satversmes 4.pants nosaka: *Valsts valoda Latvijas Republikā ir latviešu valoda.*

Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likuma 2. pants – “Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu vispārējais stratēģiskais mērķis” nosaka:

Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu vispārējais stratēģiskais mērķis ir stiprināt Latvijas demokrātisko iekārtu, vārda brīvību un Latvijas iedzīvotāju sajūtu, ka viņi ir piederīgi Latvijai, kopt latviešu valodu un nacionālo kultūru saskaņā ar Satversmi, šo likumu un citiem likumiem.

Tā paša likuma 3.panta 6.daļa nosaka Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības pamatprincipus :

Sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi veicina sabiedrības izpratni par Latviju kā tiesisku un nacionālu valsti, stiprina latvisko identitāti, latviešu valodas, tai skaitā latgaliešu rakstu valodas un latviešu zīmju valodas, lietojumu, veicina sabiedrības saliedētību uz valsts valodas pamata, popularizē nacionālo kultūru, mākslu un tradīcijas, sekmē to uzturēšanu un izkopšanu, atbalsta demokrātisku patriotismu, padziļina izpratni par tiesiskumu, nacionālajām vērtībām, Latvijas valsts un tās reģionu, latviešu un lībiešu tautu un Latvijas mazākumtautību vēsturi un ikdienu.

[10.] Mums – iniciatīvas parakstītājiem, nav pieņemams, ka SEPLP un Latvijas sabiedriskā mediji pārkāpj Latvijas likumdošanu, aizbildinoties ar “redakcionālo neatkarību”. Nav pieļaujama SEPLP un sabiedrisko mediju visatļautība, nesodāmība un arogance pret Latvijas sabiedrību un valsts valodu!

Saeima ir pieņēmusi Nacionālās drošības koncepciju, kur skaidri tiek pausts, ka no 2026. gada sabiedriskajos medijos tiks izbeigta raidīšana krievu valodā. Šim lēmumam izmisīgi pretojās gan SEPLP, gan pats sabiedriskais medijs.

Latvijas sabiedrība jau 2012. gada valsts valodas referendumā skaidri un nepārprotami norādīja, ka Latvijā ir un būs tikai viena valsts valoda – latviešu.

Tas, ko mēs – sabiedrība, kuri maksājot nodokļus uztur SEPLP un sabiedriskos medijus, jau vairākus gadus saņemam, ir regulāri Kremļa naratīva nekritiski atspoguļojumi, divkopienu sabiedrības kultivēšana, manipulācijas, meli un neprofesionalitāte, attaisnojot savas kļūdas (piemēram, lsm.lv cūku komiksa skandāls).

Mēs, parakstot šo iniciatīvu, vēlamies, lai mums būtu tāds SEPLP un sabiedriskie mediji, kas jūt un uztur Latvijas sabiedrības pulsu, sirdspukstus un temperatūru.

Mēs vēlamies, lai Latvijas sabiedriskie mediji radītu un veicinātu Latvijas sabiedrībā drošības sajūtu, nacionālo patriotismu un piederību Latvijas valstij un latviešu valodai.

Mēs vēlamies, lai sabiedrība bez šaubu ēnas un aizdomām varētu uzticēties Latvijas sabiedriskajiem medijiem, jo X stundā tie būs galvenais informācijas ieguves avots.

Mēs vēlamies, lai mēs varētu uzticēties sabiedriskajiem medijiem kā 1991. gadā, kad X stundā sabiedrība nešauboties dienu un nakti sargāja Latvijas radio un Latvijas televīzijas ēkas, riskējot ar savām dzīvībām.

Mēs, kolektīvā iesnieguma autori un parakstītāji, lūdzam Saeimu atlaist SEPLP, Latvijas radio, Latvijas televīzijas, lsm.lv amatpersonas un atbildīgos darbiniekus, kuri ar savu rīcību ir iznīcinājuši sabiedrības uzticību Latvijas sabiedriskajiem medijiem un noveduši tautu izmisumā, depresijā un bailēs par valsts drošību!